

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ-ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ»

Υπεύθυνος μαθήματος: Καθηγήτρια Χ. Σπηλιοπούλου

Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Διδάσκοντες: Τα μέλη ΔΕΠ και Συνεργάτες

A. ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ

Οι κύριοι στόχοι της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας είναι οι φοιτητές:

1. Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις Ιατροδικαστικής όπως αυτές περιγράφονται κατωτέρω:
 - Γενικά περί θανάτου
 - Ορισμός. Διαπίστωση του θανάτου. Πτωματικά φαινόμενα
 - Αιφνίδιοι θάνατοι
 - Νεογνικοί και βρεφικοί θάνατοι
 - Βίαιοι στερητικοί θάνατοι
 - Πνιγμός
 - Κακώσεις από την επίδραση μηχανικών παραγόντων: Θλαστικές κακώσεις, κακώσεις από νύσσοντα ή/και τέμνοντα όργανα, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κακώσεις από πυροβόλα όπλα, οδικό τροχαίο ατύχημα.
 - Βλάβες από την επίδραση φυσικών παραγόντων: Βλάβες από τη θερμότητα, βλάβες από το ηλεκτρικό ρεύμα, βλάβες από ακτινοβολίες
 - Βλάβες από την επίδραση χημικών παραγόντων
 - Παιδοκτονία. Το σύνδρομο του κακοποιημένου παιδιού
 - Θάνατοι από «ναρκωτικά».
 - Το εργατικό ατύχημα
 - Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας
 - Θάνατοι κατά την περιγεννητική περίοδο
 - Κλινική Ιατροδικαστική: Σωματικές βλάβες, σεξουαλική κακοποίηση, παιδική κακοποίηση
2. Να είναι σε θέση να συμπληρώνουν ορθώς το πιστοποιητικό θανάτου σε περιστατικά παθολογικών θανάτων στην καθ'ημέραν κλινική πράξη
3. Να είναι σε θέση να διακρίνουν τα περιστατικά που χρήζουν ιατροδικαστικής διερεύνησης και να προβαίνουν στις ανάλογες διαδικασίες (επικοινωνία με Ανακριτικές Αρχές, ορθή συμπλήρωση της αναγγελίας θανάτου, χορήγηση ιατρικού ιστορικού κ.λ.π.)
4. Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να καταγράφουν ορθώς κακώσεις σε περιστατικά σωματικών βλαβών-ξυλοδαρμού (όπως όταν ο θεράπων ιατρός είναι ο πρώτος ιατρός που έρχεται σε επαφή, όταν πρόκειται να πραγματοποιηθούν ιατροφαρμακευτικοί χειρισμοί που θα αλλοιώσουν την εικόνα των τραυμάτων, όταν μεσολαβεί μεγάλο χρονικό διάστημα νοσηλείας, όταν κλινικός ιατρός εντέλλεται από τις Ανακριτικές Αρχές να πραγματοποιήσει κλινική εξέταση σε απομονωμένες περιοχές κ.α.)

5. Να είναι σε θέση ως κλινικοί ιατροί που έρχονται πρώτοι σε επαφή με τον ή την ασθενή να διακρίνουν περιστατικά ύποπτα κακοποίησης και ιδιαίτερως παιδικής κακοποίησης και να αλληλεπιδρούν με τις ανάλογες υπηρεσίες.
6. Να αναγνωρίζουν εγκαίρως περιστατικά ασθενών στους οποίους έχουν χορηγηθεί εν αγνοία τους ψυχοδραστικές ουσίες (όπως σε περιστατικά πιθανής σεξουαλικής κακοποίησης, κλοπής, κ.α.) και να προβαίνουν άμεσα σε ενημέρωση των Ανακριτικών Αρχών και αναλόγως σε δειγματοληψία.

B. ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

Οι κύριοι στόχοι της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας είναι οι φοιτητές:

1. Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις Τοξικολογίας όπως αυτές αναφέρονται κατωτέρω:
 - Εισαγωγή στη Δικαστική τοξικολογία
 - Τοξικολογική διερεύνηση του τροχαίου ατυχήματος
 - Τοξικολογική διερεύνηση δηλητηριάσεων
2. Να είναι σε θέση να δειγματίσουν ορθώς και να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για τη σωστή φύλαξη, συσκευασία δειγμάτων (όπως στην περίπτωση λήψης αίματος από άτομο εμπλεκόμενο σε οδικό τροχαίο ατύχημα, κ.α.)

Γ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Οι κύριοι στόχοι της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας είναι οι φοιτητές:

1. Να αποκτήσουν βασικές Δικαστικής Ανθρωπολογίας όπως αυτές αναφέρονται κατωτέρω:
 - Εισαγωγή στη δικαστική ανθρωπολογία.
 - Αναγνώριση του σκελετικού υλικού δικαστικού ενδιαφέροντος και μέθοδοι περισυλλογής αυτού.
 - Εκτίμηση φυλετικής καταγωγής, φύλου, ηλικίας και αναστήματος από τον σκελετό.
 - Ιδιαίτεροι χαρακτήρες και παθολογικές αλλοιώσεις των οστών.
 - Ταυτοποίηση του ατόμου με ανθρωπολογικές μεθόδους.
 - Αξιολόγηση σκελετικών κακώσεων.
 - Μεταθανάτιες (ταφονομικές) αλλοιώσεις των οστών.
 - Δικαστική ανθρωπολογική εξέταση ζώντων ατόμων.
2. Να είναι σε θέση να διακρίνουν τα περιστατικά που χρήζουν δικαστικής ανθρωπολογικής διερεύνησης και να προβαίνουν στις ανάλογες διαδικασίες.

Δ. ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Οι κύριοι στόχοι της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας είναι οι φοιτητές:

1. Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις ιατρικής ευθύνης και δοντολογίας και ιατρικού δικαίου στα ακόλουθα βασικά ζητήματα:
 - Η έννοια της ιατρικής πράξης.
 - Οι υποχρεώσεις του ιατρού προς τον ασθενή με βάση τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας.
 - Ενημέρωση και λήψη συγκατάθεσης από τον ασθενή ως απαραίτητο στοιχείο νομιμοποίησης της ιατρικής πράξης: Έννοιες, νομική θεμελίωση, δικαιούχοι, ικανότητα και αδυναμία συγκατάθεσης. Ενημέρωση και συναίνεση του ανήλικου ασθενούς.

- Το Ιατρικό απόρρητο.
 - Το ιατρικό σφάλμα ως νόμιμος λόγος ιατρικής ευθύνης- Ο νομικός χαρακτήρας της ιατρικής ευθύνης: Ποινική, αστική και πειθαρχική. Ιατρική αμέλεια.
 - Ιατρική πιστοποίηση-πραγματογνωμοσύνη.
2. Ως μελλοντικοί ιατροί να ενστερνιστούν τους κανόνες Ιατρικής Ευθύνης και Δεοντολογίας ως αναπόσπαστο μέρος της καθ'ημέραν κλινικής πράξης και να εμπεδώσουν πέραν της νομικής και την ανθρώπινη-ηθική διάσταση αυτών.
 3. Να είναι σε θέση να συμπεριφέρονται με ενσυναίσθηση και σεβασμό απέναντι στον ασθενή, να αναγνωρίζουν τη σημασία της καλής επικοινωνίας ιατρού-ασθενούς και να κατανοούν τον ιδιαίτερο ρόλο μιας τέτοιας σχέσης στη θεραπευτική πορεία.
 4. Να είναι σε θέση να συμπληρώνουν ορθώς ένα πιστοποιητικό ασθενείας ή υγείας (απαραίτητα στοιχεία, σκοπός χορήγησης, συνθήκες χορήγησης, κ.α.)